

Hoe verzeilde Amsterdam van de Bourgondische in de Habsburgse hegemonie?

Tijdens de tweede helft van de 15^e eeuw lag Amsterdam onder vuur van Hoekse steden rondom de stad. Zij zocht toenadering tot de Bourgondische landsheer Karel de Stoute, die de rust herstelde door Haarlem, Amersfoort en Utrecht tot de orde te roepen door dreigen met gewapenderhand ingrijpen. Toen Karel in 1477 overleed erfde zijn dochter Maria van Bourgondië de titels en probeerden de steden het opnieuw. Omdat niet alleen hier de steden weer opspeelden maar ook de Franse koning de aanspraken van Maria bestreden in de Bourgondische Successieoorlog moest Amsterdam het even zelf opknappen. Het was toen dat de stad al begon met het versterken van de omwalling. Nadat Maria's echtgenoot Maximiliaan van Oostenrijk in het zuiden orde op zaken stelde door de Fransen te verslaan

richtte hij zijn aandacht op het noorden. In 1481 trok hij met een leger richting Amsterdam om onderweg vooral Utrecht tot inkeer te brengen en de vijandigheden jegens Amsterdam definitief te staken. Zo kwam hij in 1481 in Amsterdam aan waar hij warm verwelkomd werd. Daarbij bezag Maximiliaan de schamele vorderingen bij het

*Boven: De muur waarom het ging, maar dan van binnen gezien in het zuiden
Links: Maria van Bourgondië met haar vermaledijde valk op de hand; zij was door vererving landsheer van de Bourgondische Nederlanden. Daarnaast haar echtgenoot Maximiliaan I van Oostenrijk, de Habsburgse aartshertog*

verstenen van de omwalling en spoorde de stad aan daar krachtig mee door te gaan. Nu de oorlogen en onlusten van de baan waren had de stad daar ook weer geld voor. Maximiliaan zou nog een aantal keren terugkeren naar Amsterdam, bijvoorbeeld in 1484 op bevel naar de Heilige Stede. Hij had aan de stad een trouwe bondgenoot en financier gewonnen en wij een beschermheer. Eind 1488 verstrekte Amsterdam aan Maximiliaan een aanzienlijke lening ter waarde van 10.240 Vlaamse ponden. Dat beloofde hij in 1489 door de stad het voorrecht te verlenen zijn kroon in het wapen te voeren. Dat was de kroon van (sinds 1486) rooms-koning Maximiliaan die

Boven: Twee stadia van Filips de Schone, links als 5-jarige kleuter en rechts als jong-volwassene die de regering van zijn voogd Maximiliaan overnam

Rechts: De Colvenierstoren aan de Binnen-Amstel "draagende nogh het teken van de Overwinning tegen Utrecht; ten tyde van Maximiliaan de eersten" Welk overwinningsteken bedoeld wordt blijkt niet uit de prent

pas in 1508 keizer van het Heilige Roomse Rijk werd. De oudste zoon van Maria en Maximiliaan, Filips de Schone, volgde 1482 als 4-jarige zijn moeder op toen die tijdens een valkenjacht van haar paard viel en overleed. Vader Maximiliaan trad tot 1494 als regent op voor zijn zoon die nu de Bourgondische Nederlanden had geërfd. Filips huwde in 1496 in Lier met Johanna van Castilië en het echtpaar kreeg in 1500 een zoon Karel, de latere Karel V. Al die tijd behartigde Maximiliaan zijn dynastieke belangen en zag zo het Bourgondische rijk toegevoegd aan zijn Habsburgse rijk. Frankrijk had voorlopig het nakijken..., voorlopig.

